

ROBNI ZAPISI

Aleš Debeljak: PISMA IZ TUJINE. Mihelač, Ljubljana 1992. Aleš Debeljak je nekoč zapisal, da "lahko radovednost intelektualnega avanturizma prinese s seboj tudi bolečine, vendar nas bolečine silijo k razmišljanju, razmišljanje se utegne razviti v modrost, modrost pa pomaga, da je življenje nekoliko znosnejše." Tako je iz prostovoljnega izgnanstva (ali je potrebno napisati, da iz Amerike?) nastala nova zbirka esejev, v kateri se je lotil ekologije, množične godbe, književnosti, filma, eseje od tod in tam pa strnil v "znamenja časa". Kot se spodobi, je na prvem mestu ekologija, ki pa ne more biti samo ameriška, ko pride do spoznanja, da je sodobna ekološka kriza projekcija človekove duhovne krize. Kljub vsemu plemenitemu skepticizmu in razkritim pastem American Dreama je njegova zveza z Ameriko močno ljubezenska. Debeljakov "elegantni in duhoviti slog" z drzno domišljijo vred pa bo njegove (zapo)redne bralce presenetljivo spominjal na *Temno nebo Amerike*. (Irena Cerar)

Theodor Fontane: GOSPA JENNY TREIBEL. Mladinska knjiga, Ljubljana 1992. (Prevedel Štefan Vevar) Če se šestdesetletni Fontane, potem ko je nehal služiti lekarnarstvu, pisati gledališke kritike in tajnikovati Akademiji umetnosti v Berlinu, ne bi odločil poskusiti s pisateljevanjem, bi bili Nemci kaj skromno zastopani v evropski realistični literaturi. Njegov, do sedaj tudi edini prevedeni roman v slovenščino *Effi Briest* je namreč mojstrovina, ki sega v sam vrh literarne klasike, glavna junakinja pa tudi v antologijo ženskih likov, kar jih je ustvarila književnost. Fontanejevo mojstrstvo gradijo predvsem njegova pronicljiva sposobnost opisovanja in razčlenjevanja karakterjev, lakoničen humor duhovitih dialogov ter izbrušen jezik. Analiza berlinskega življenja, ponarejenosti in sentimentalnosti nemške meščanske družbe ob koncu prešnjega stoletja je tema tudi tega, poleg *Effi Briest* in *Stechlin*, Fontanejevega najboljšega romana, ki ga je, mimogrede, napisal pred točno sto leti. (Ženja Leiler)

Alenka Goljevšček: NEW AGE IN KRŠČANSTVO. Ognjišče, Koper 1992. Alenka Goljevšček, filozofinja, pisateljica in raziskovalka slovenskega ljudskega izročila, z novo knjigo na teoretski ravni prodira v "novo dobo", ki naj bi jo pravkar živeli ali šele začeli živeti. A čeprav njena sova vzleti, še preden je legel mrak, ji je tvegan poskus vsaj zasilnega definiranja našega oziroma prihodnjega časa presenetljivo uspel. Morda tudi zato, ker Goljevščkova ne podlega skušnjavi celovitejšega pregleda nad dogajanjem, ki izpričuje new age, ampak ga spremlja fragmentarno glede na premike